

AGDER
fylkeskommune

Gjerstad

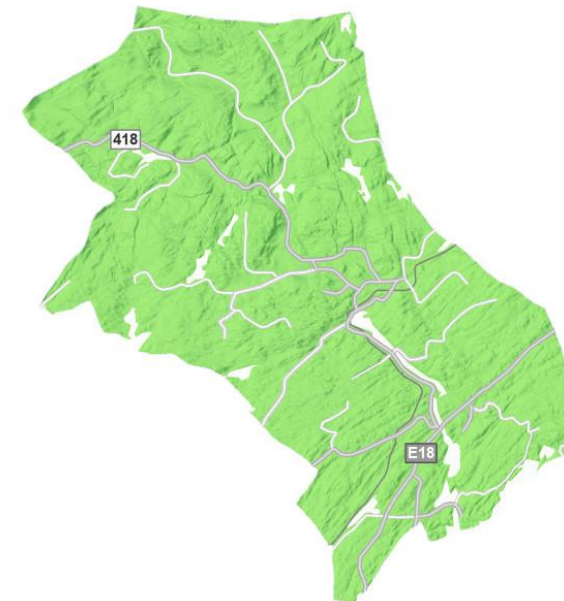
Utvalgt statistikk fordelt på økonomisk, sosial, og klima- og miljømessig bærekraft

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

Kjappe fakta om Gjerstad kommune

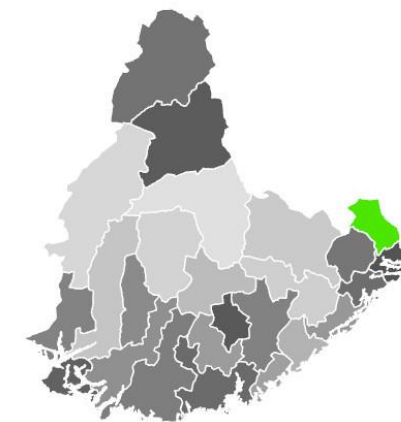

Areal (km²)	
Areal	322,1
Landareal	305,9
Bebyggd/samferdsel areal	6,2
Ferskvann	16,2
Jordbruksareal	5,8
Vernet areal	24,2

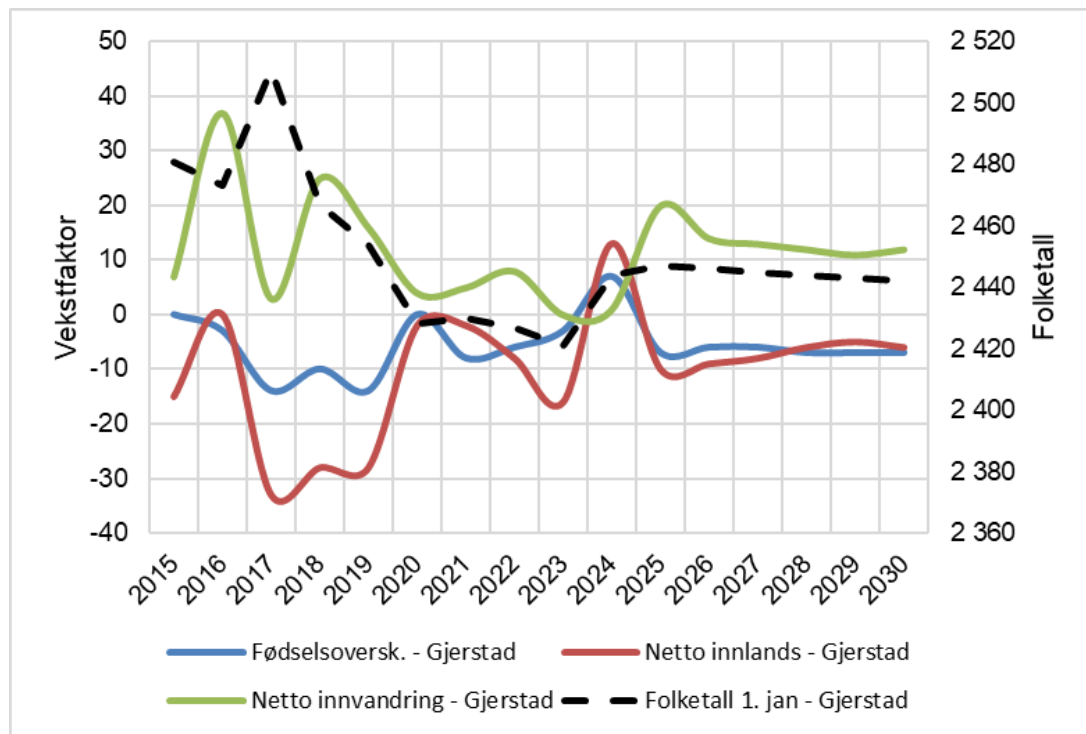
Folk	
Folketall	2 492
Andel kvinner	48,7 (Agder: 49,7)
Andel i tettsted (SSB)	40 %
Gjennomsnittsalder	menn 44,4 - kvinner 45,8
Forventet levealder	menn 79,7 - kvinner 83,9
Personer per husholdning	2,03 (Agder: 2,10)

Tjenester	
Barneskoler	1 (162 elever)
Ungdomsskoler	1 (83 elever)
Videregående skoler	
Tannklinikk	Gjerstad
Fylkesvei (km)	60

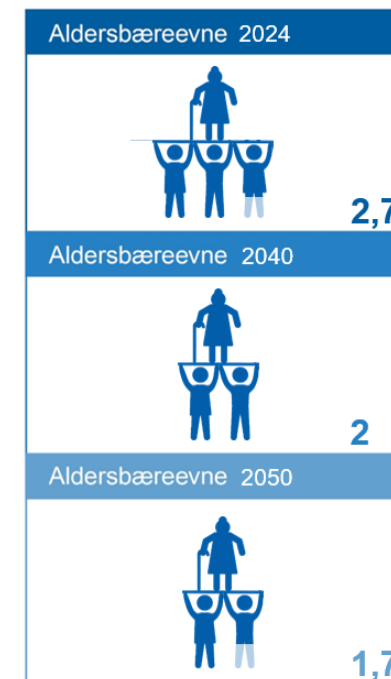
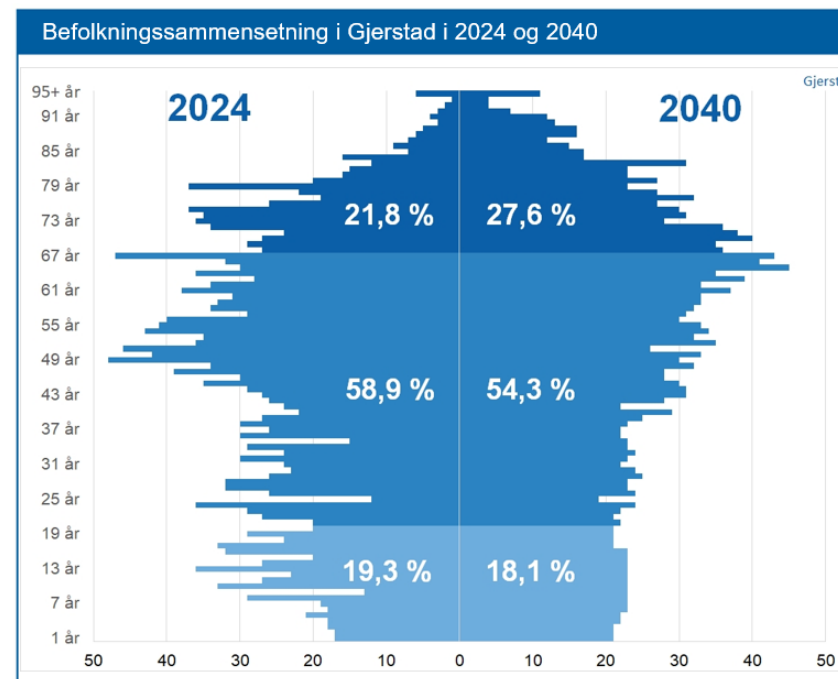
Samfunn	
Administrasjonssenter	Gjerstad
Interkommunalt politisk råd	Østre Agder
Sentralitetsklasse	5
Distriktsindeks	49,7
BA-område	BA39 Risør

Befolkning og demografi

SSB spår svak befolkningsutvikling i Gjerstad som følge av negativt fødselsoverskudd og negativ innenlands flytting. Positiv netto innvandring spås ikke å oppveie for dette.

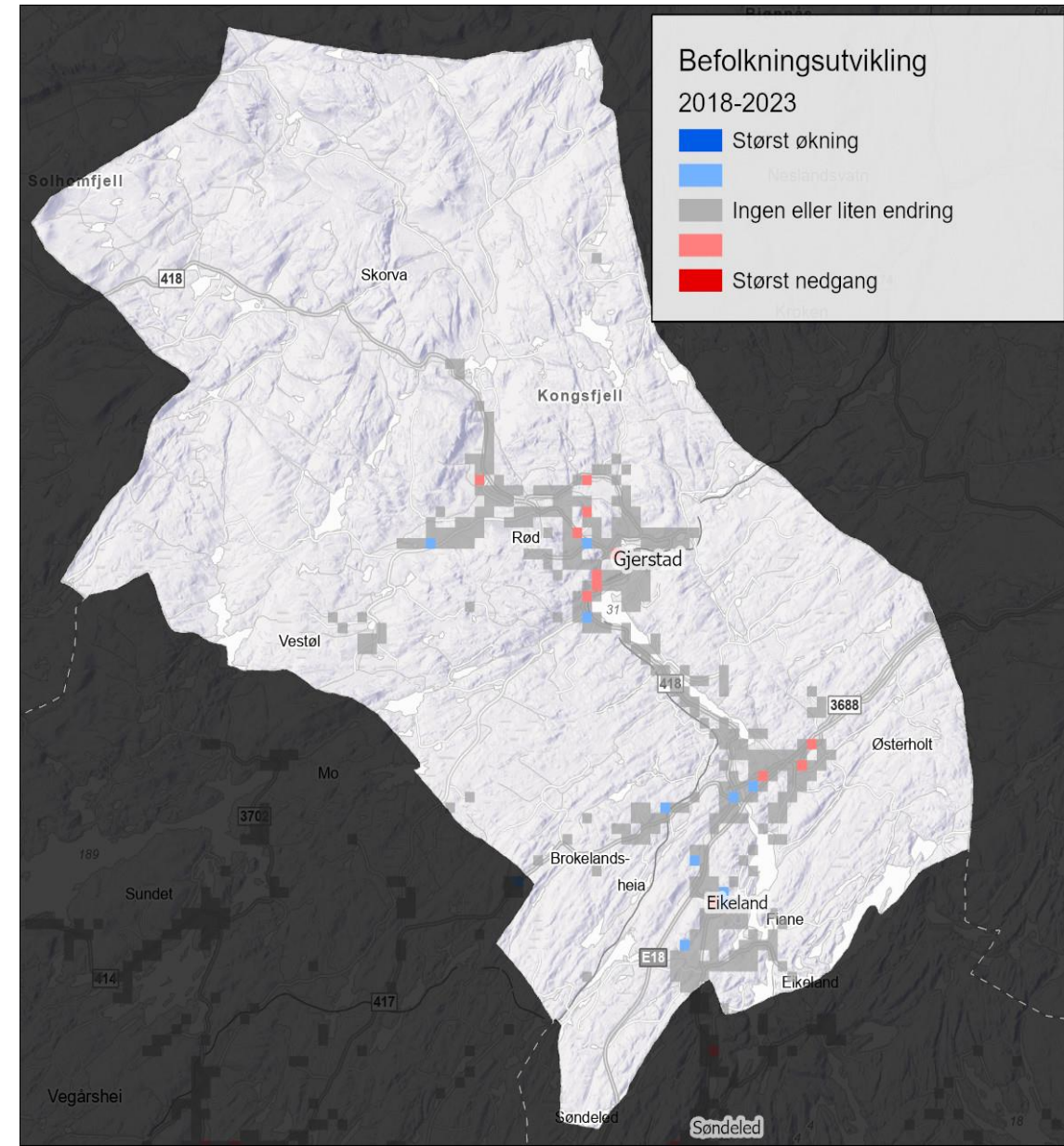
Dersom SSB's framskriving slår til, vil aldersbæreevnen synke fra dagens 2,7 til 2,0 i 2040. Aldringen er vesentlig sterkere i Gjerstad enn snittet for Agder.

Befolkningsutvikling

Fra 2018 til 2023 falt folketallet i Gjerstad med 46 personer (-1,9 %). Allikevel opplevde flere grunnkretser vekst: Brokeland (21), Sunde (11) og Løite (13).

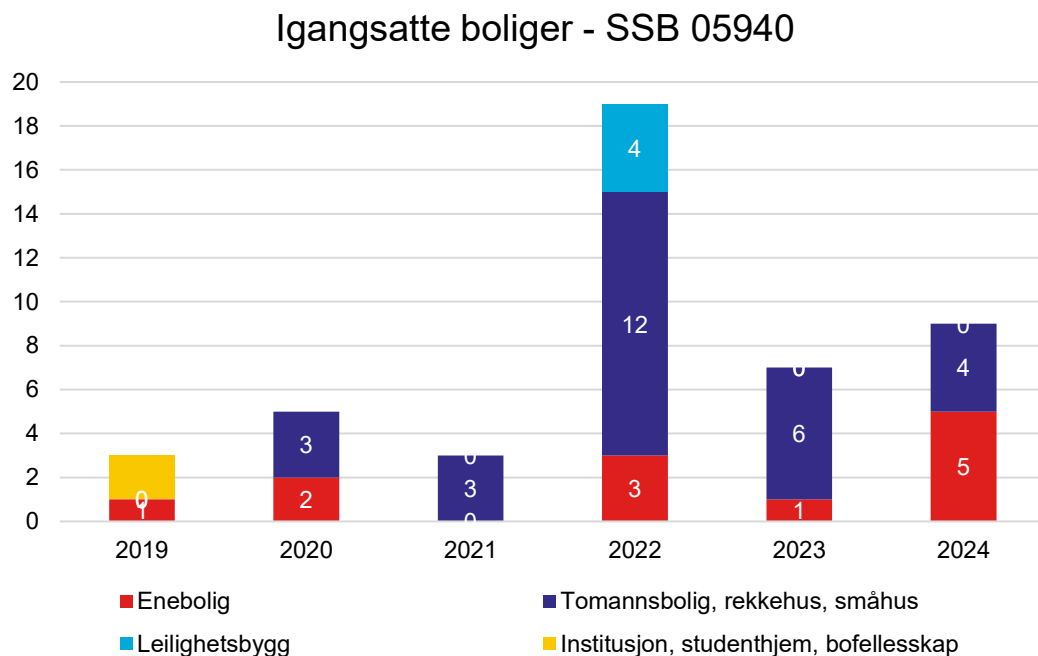
Samtidig har det vært nedgang i mindre sentrale områder. I mange kommuner er det slik at tettsteder og byer vokser mer eller mindre uavhengig av utviklingen i kommunen totalt sett, men Gjerstad skiller seg ut ved at administrasjonssenteret har svak vekst.

Innvandring til byene, aldring, og søken etter nærhet til service/tjenester og arbeidsmarked er vanlige forklaringer på at trykket er størst i de sentrale områdene i en kommune.

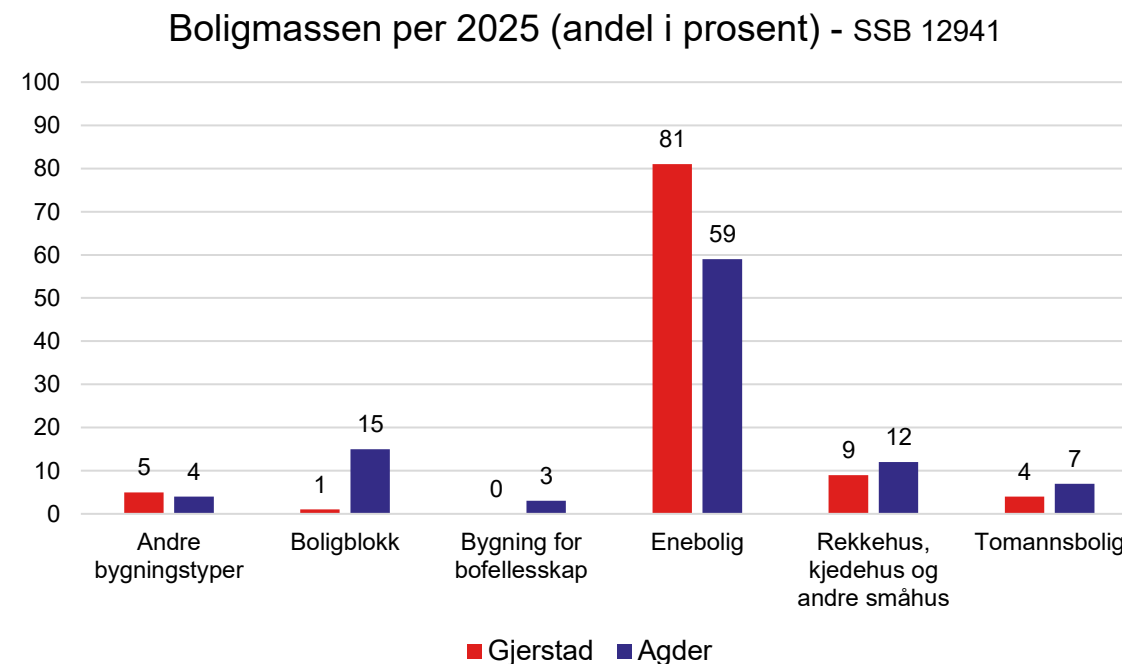
Boligbygging

- I perioden 2019-2024 ble det i gjennomsnitt igangsatt 8 boliger i året, hvorav ca. 26 % var eneboliger.

Boligmasse

- Status i 2025 viser at det er 1 326 boliger i kommunen (bebodde og ubebodde).

Økonomisk bærekraft

I Regionplan Agder 2030 tegnes et fremtidsbilde der Agder i 2030 lykkes med å bruke det grønne skiftet til innovasjon og verdiskaping, og ny teknologi bidrar til å løse de store klima- og miljøutfordringene. Flere ressurser blir gjenbrukt og Agder er omstilt til en mer sirkulær økonomi. Agder er en attraktiv region for etablering av ny grønn kraftforedlende industri, basert på regionens fortrinn og egne kraftressurser.

Syssselsetting

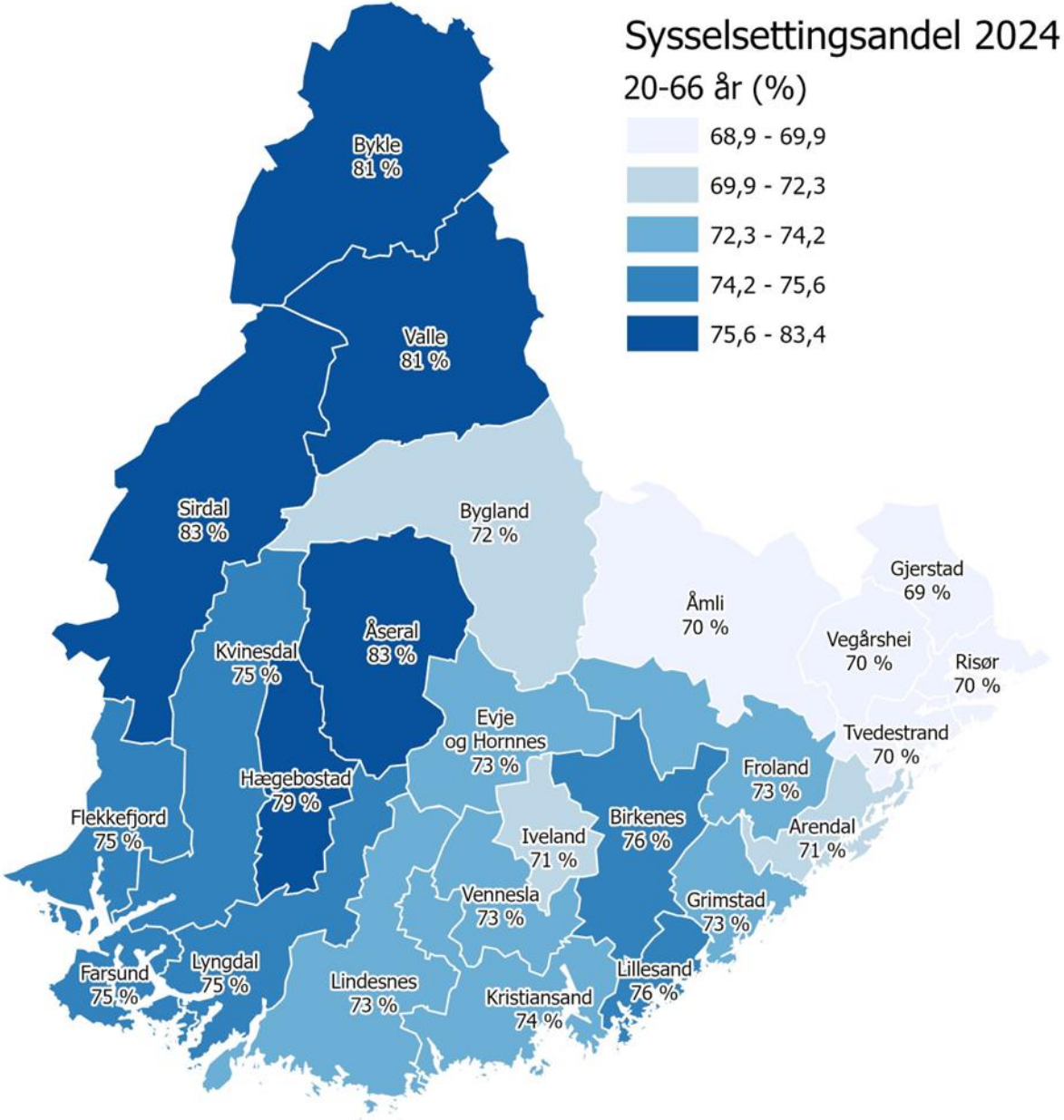
Regionale forskjeller:

- Lavest sysselsettingsandel helt øst i Agder, og høyest andel i de aller minst sentrale kommunene.

Gjerstad:

- Lavere sysselsettingsandel enn fylket for øvrig. Sysselsettingsandelen er betydelig lavere for kvinner.

Status 2024, alder 20-66 år	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Gjerstad	68,9	73,7	63,8
Agder	73,6	76,4	70,7
Norge	76,9	79,1	74,7

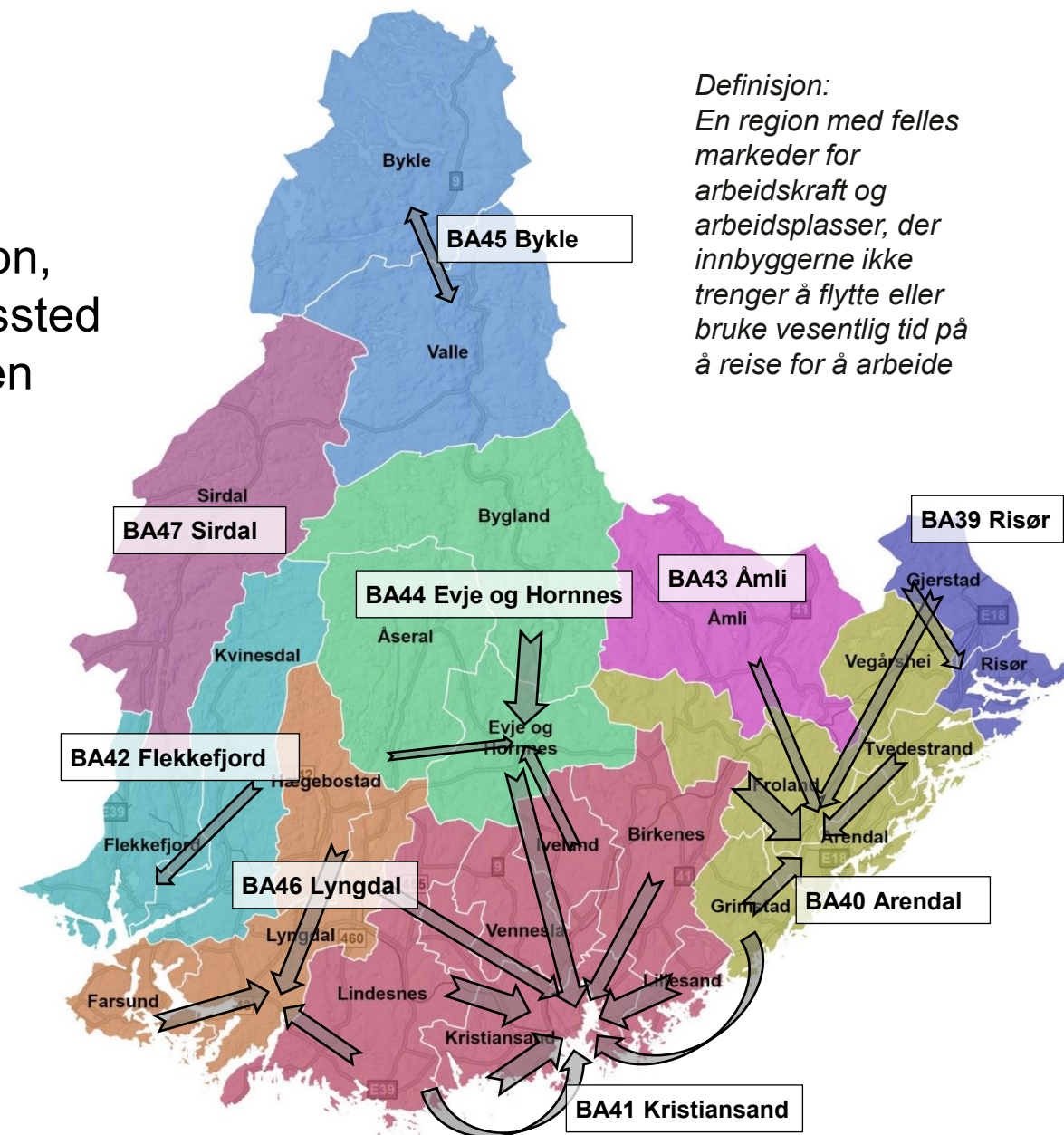
Bo- og arbeidsmarkeder

- Gjerstad hører til Risør bo- og arbeidsmarkedsregion, og 15 % av de sysselsatte i Gjerstad hadde arbeidssted i Risør per 4. kvartal 2024 (SSB). 45 % jobber i egen kommune.

Fra kommune	Til kommune	Antall
Gjerstad	Gjerstad	519
Gjerstad	Risør	172
Gjerstad	Tvedestrand	74
Gjerstad	Arendal	58
Gjerstad	Vegårshei	14
Gjerstad	Grimstad	15

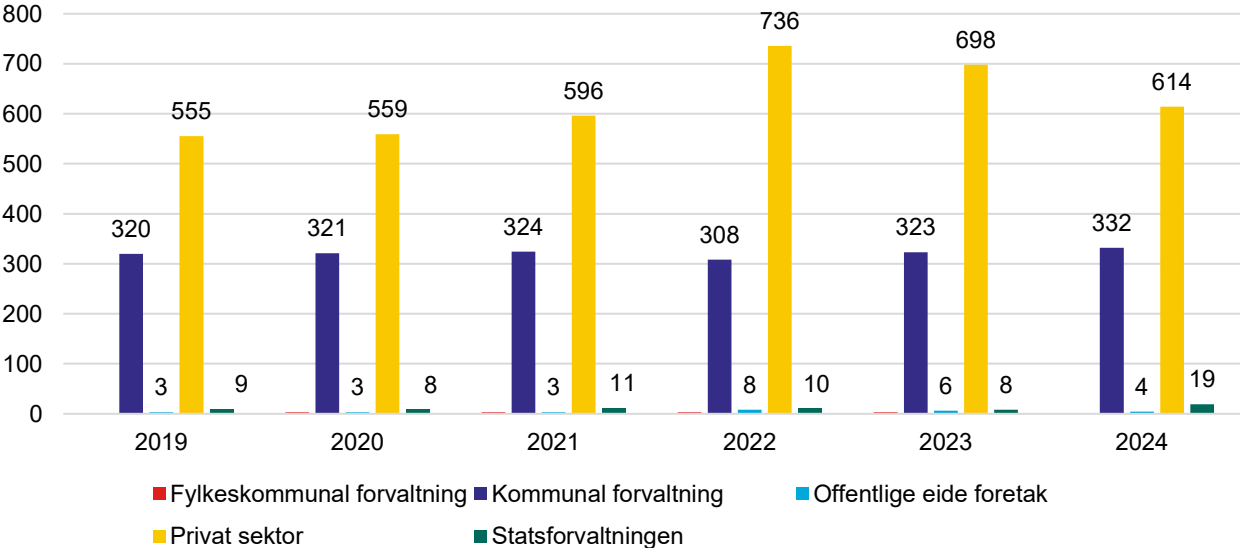
Fra kommune	Til kommune	Antall
Gjerstad	Gjerstad	519
Risør	Gjerstad	133
Tvedestrand	Gjerstad	47
Vegårshei	Gjerstad	38
Arendal	Gjerstad	35
Grimstad	Gjerstad	5

Kommunens viktigste pendlingsrelasjoner per 4. kv 2024 (SSB)

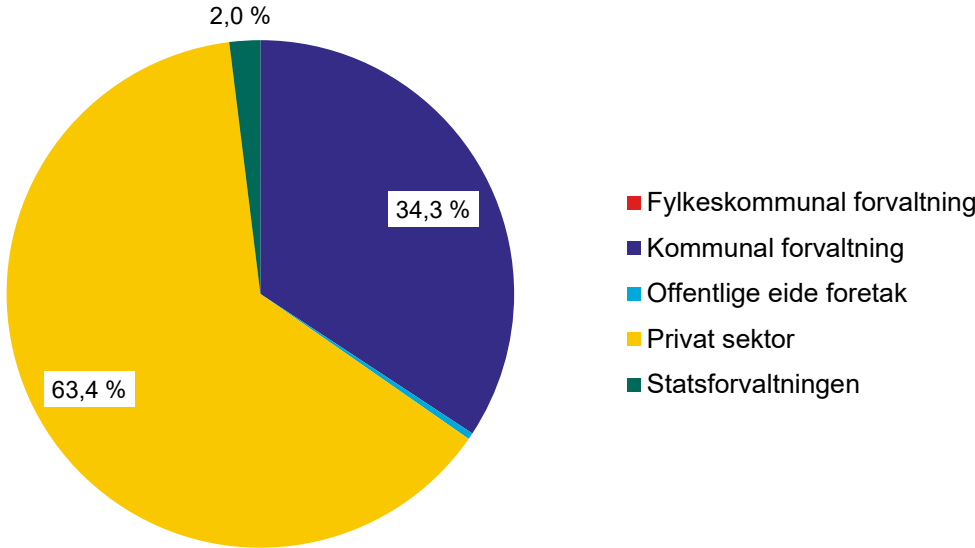

Sektorfordeling og ansattutvikling

Sysselsatte per sektor, 4. kvartal (SSB 13472)

Sysselsatte per sektor, 4. kvartal 2024 (SSB 13472)

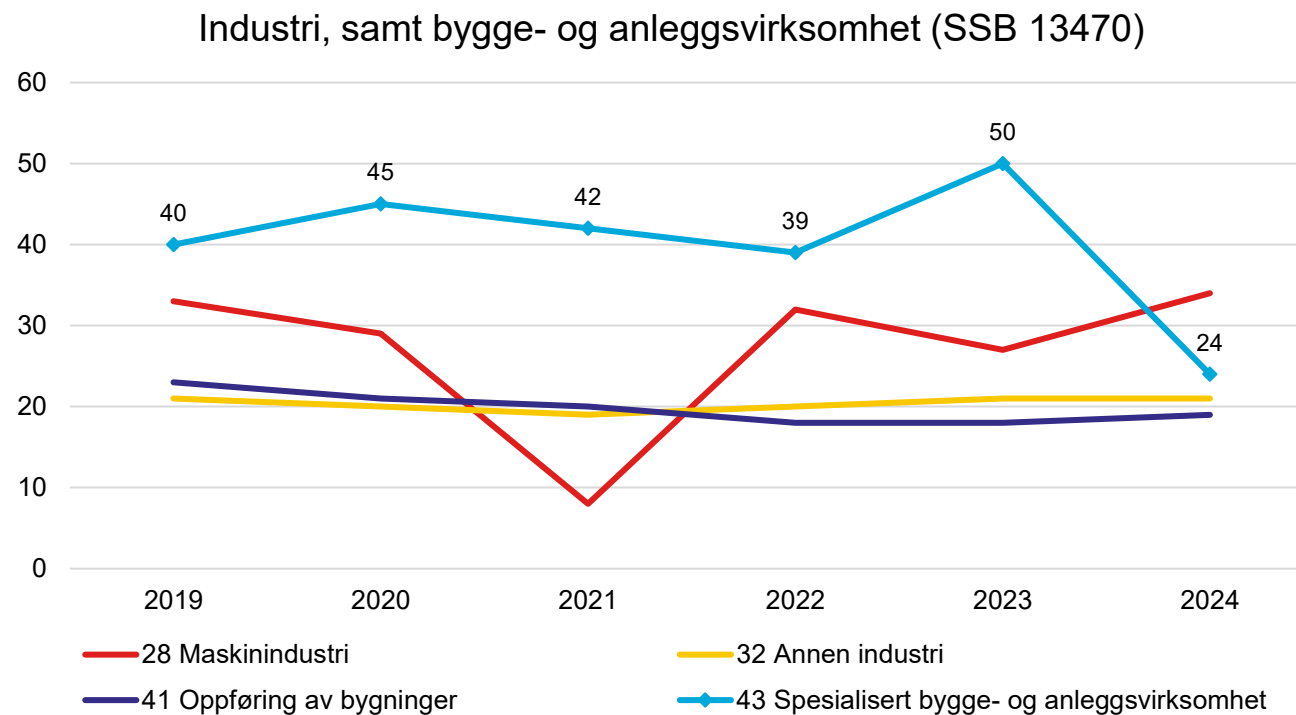
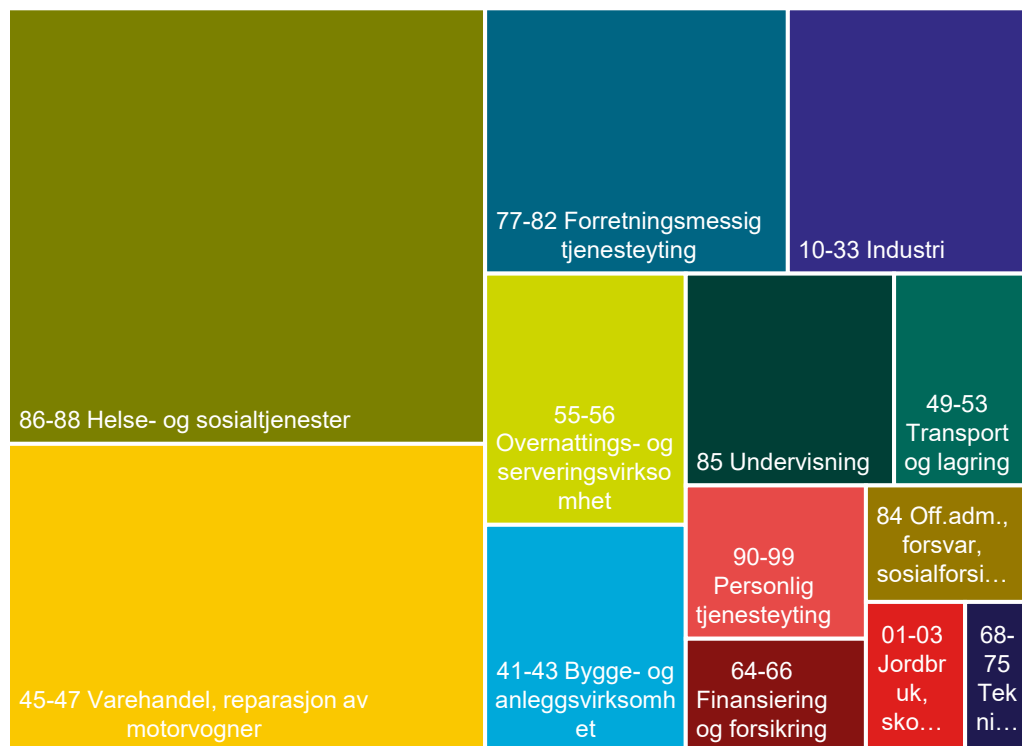

Gjerstad har samme andel ansatte i privat sektor som gjennomsnitte for Agder, men under snittet for Norge.

Antall ansatte i privat sektor har blitt redusert med ca. 120 personer siden 2022.

Gjerstad				
Sektor	Antall	Andel	Agder	Norge
Offentlige eide foretak	4	0,4 %	2,5 %	4,0 %
Fylkeskommunal forvaltning	0	0,0 %	2,3 %	1,7 %
Statsforvaltningen	19	2,0 %	9,5 %	11,6 %
Kommunal forvaltning	332	34,3 %	22,2 %	18,2 %
Privat sektor	614	63,4 %	63,4 %	64,5 %

Næringsstruktur – 4. kvartal 2024

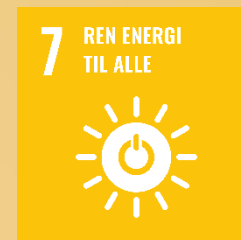
Optimek AS er den største private arbeidsgiveren i Gjerstad og den største industribedriften. Gjerstad hus og hyttebygg AS (Oppføring av bygninger) er størst innenfor bygg og anlegg.

Sosial bærekraft

Regionplan Agder 2030 tegner et fremtidsbilde der Agder er et mer inkluderende samfunn. Flere Agder lever aktive liv, og både deltar og bidrar i samfunnet.

Utdanningstilbudet gir alle tilgang til arbeidsrelevant kompetanse, og flere er i arbeid. Færre vokser opp i fattigdom.

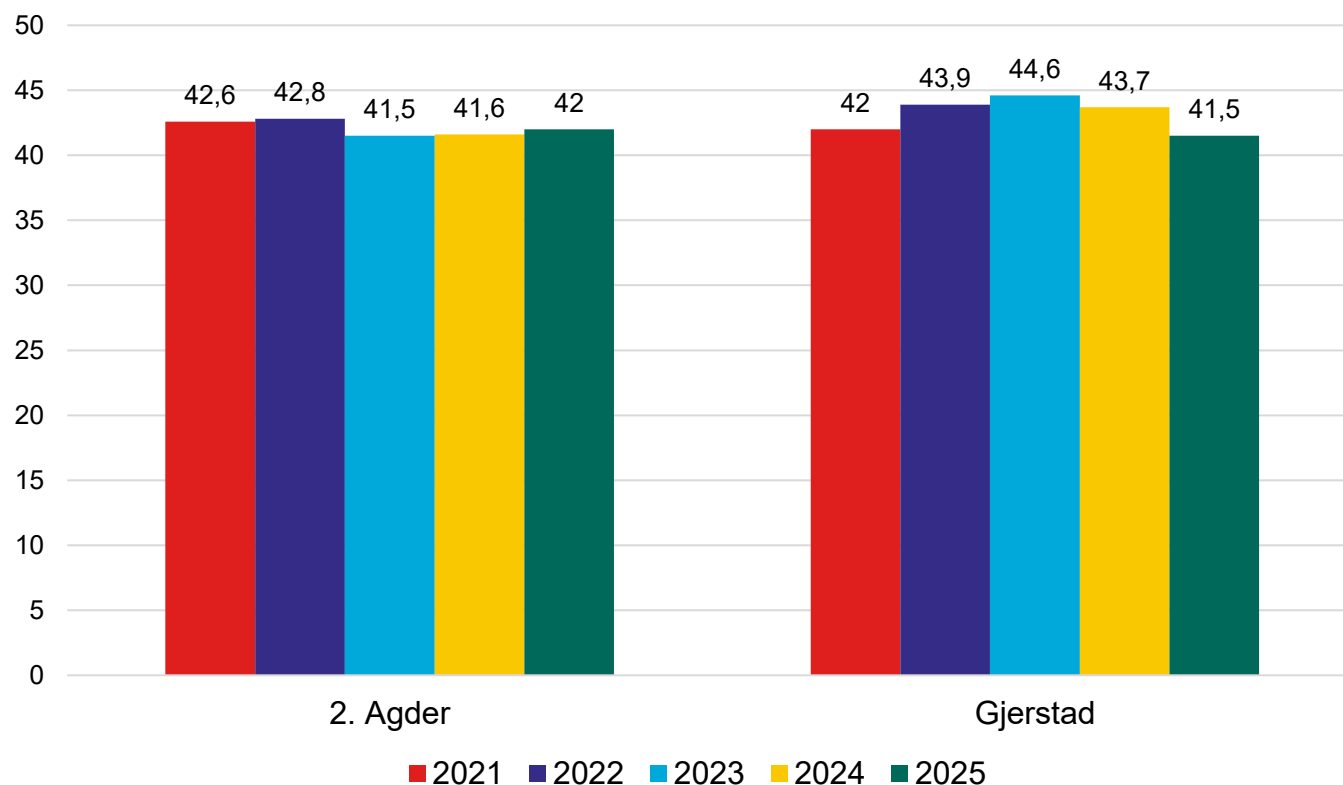

Grunnskolepoeng

- Gjerstad ligger noe under snittet for fylket for grunnskolepoeng i årene 2021 og 2025, men over snittet i årene 2022 - 2024.
- Grunnskolepoengene for 2020, 2021 og 2022 er basert på standpunkt, siden eksamener ble avlyst under pandemien. Dette gjør at grunnskolepoengene for disse årene ikke uten videre kan sammenliknes med andre år.

[Rapport grunnskolepoeng](#)

Grunnskolepoeng for begge kjønn, siste 5 år

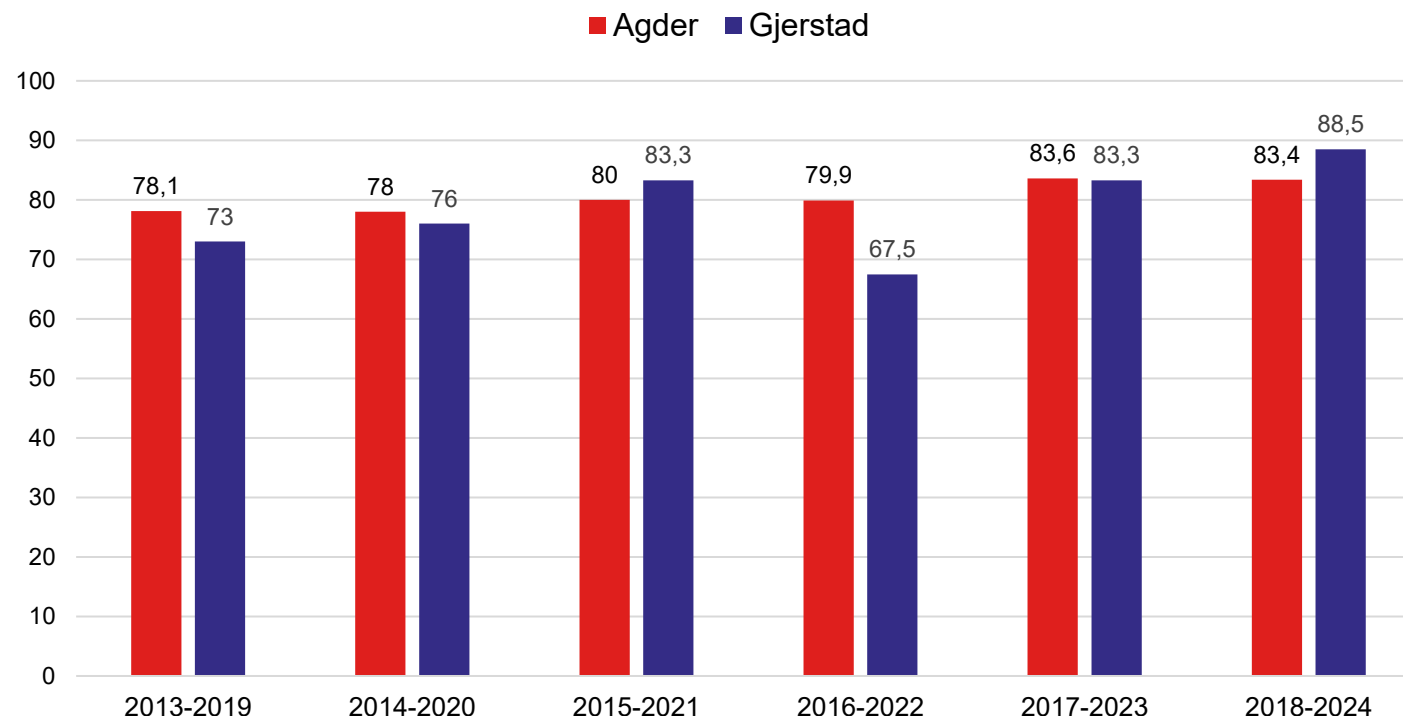

Fullføring videregående opplæring

- For 2018-kullet var fullføringsgraden i kommunen 88,5 %. Dette er mye høyere enn snittet for Agder.
- Tabellen under viser fordeling av 1. ønske-søkere til vgo for 2025.

Utvalg	Kjønn	Yrkesfag	Studieforb.
Gjerstad	Begge kjønn	65,2 %	34,8 %
	Kvinner	66,7 %	33,3 %
	Menn	63,6 %	36,4 %
Agder	Begge kjønn	53,4 %	46,6 %
	Kvinner	47,0 %	53,0 %
	Menn	59,6 %	40,4 %

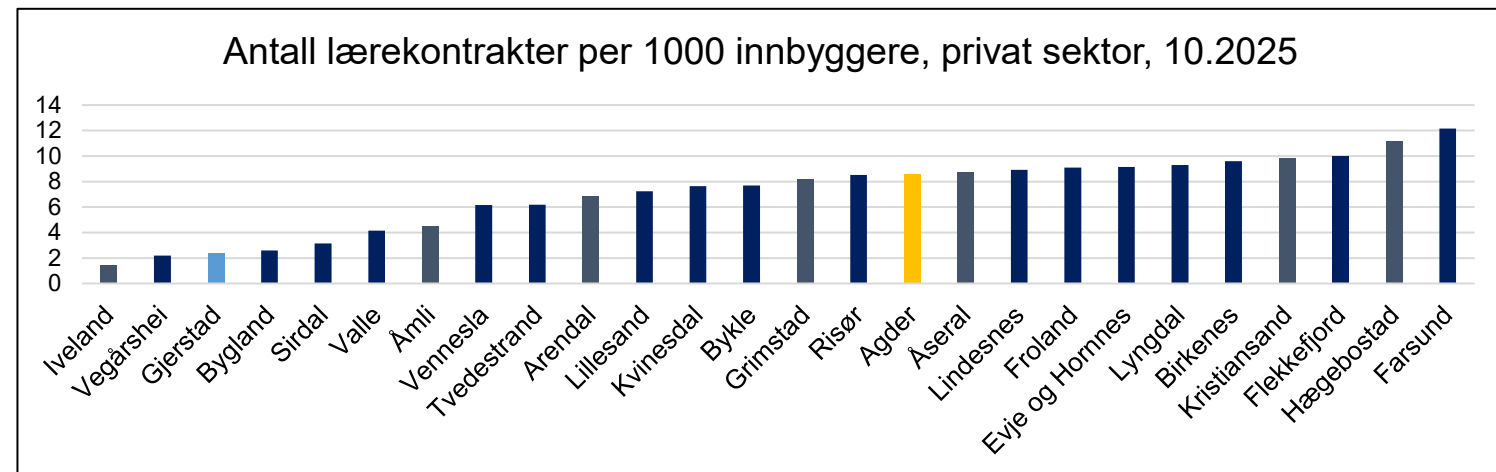
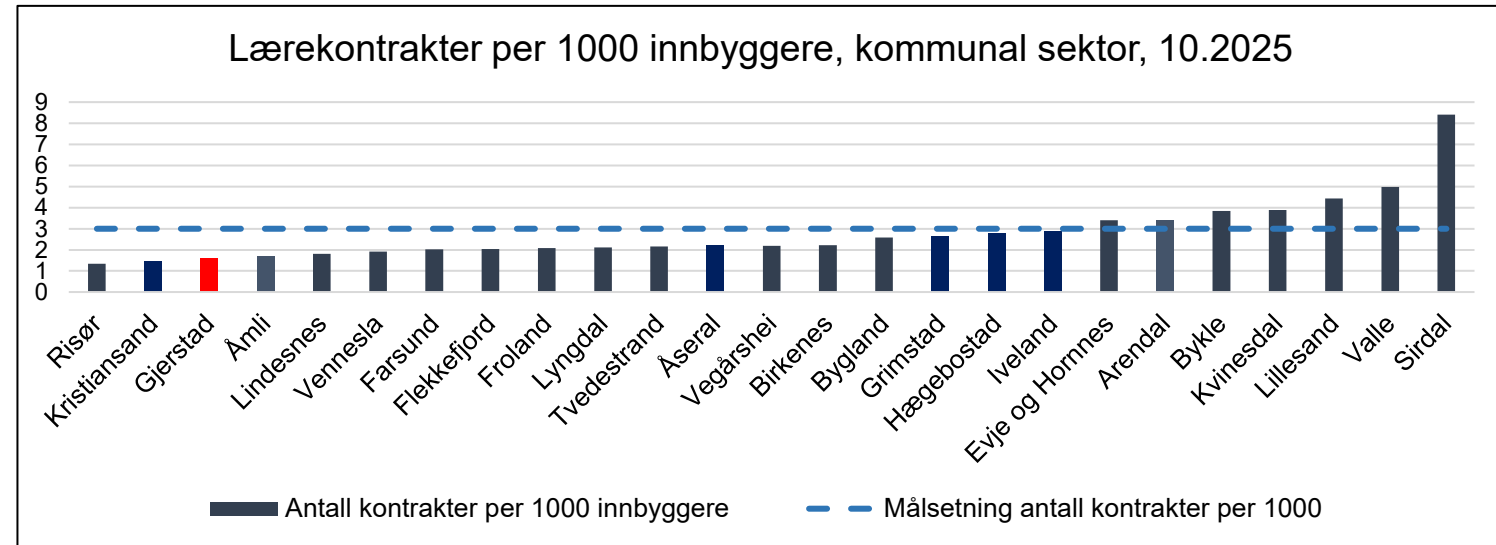
Fullføring vgo, begge kjønn, alle utdanningsprogram

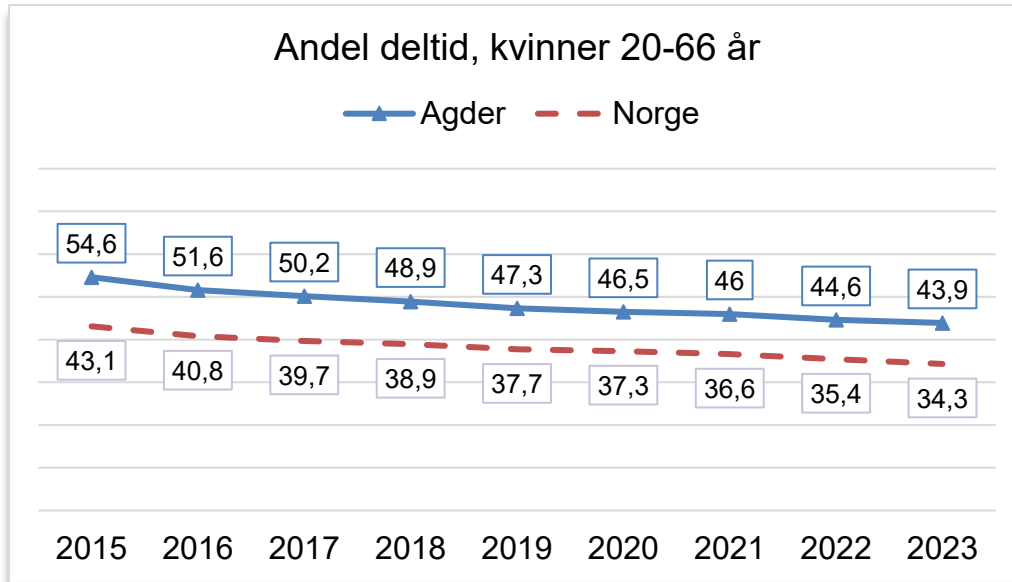
Rapport gjennomføring

Lærekontrakter kommunal og privat sektor

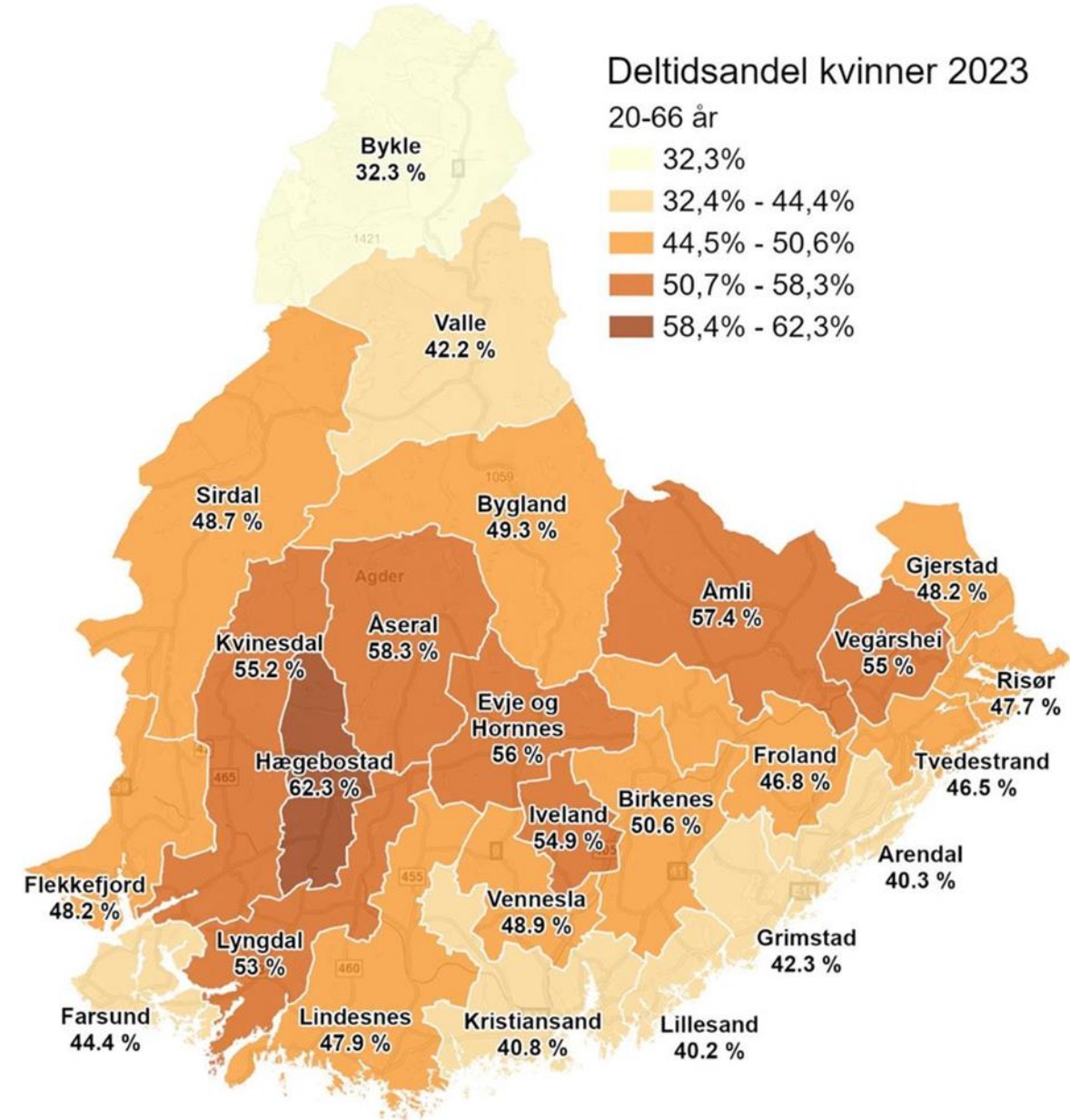
- Gjerstad har ikke nådd målsetningen om tre lærekontrakter i kommunal sektor per 1000 innbyggere i 2025.
- Gjerstad har 4 lærekontrakter i kommunal sektor, og mangler 4 for å nå målsetningen.
- Gjerstad har 2 lærekontrakter per 1000 innbyggere i privat sektor (2025).

Deltid kvinner 20-66 år

Status 2023, alder 20-66 år	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Gjerstad	31,8	18,8	48,2
Agder	30,4	18,4	43,9
Norge	24,7	16,0	34,3

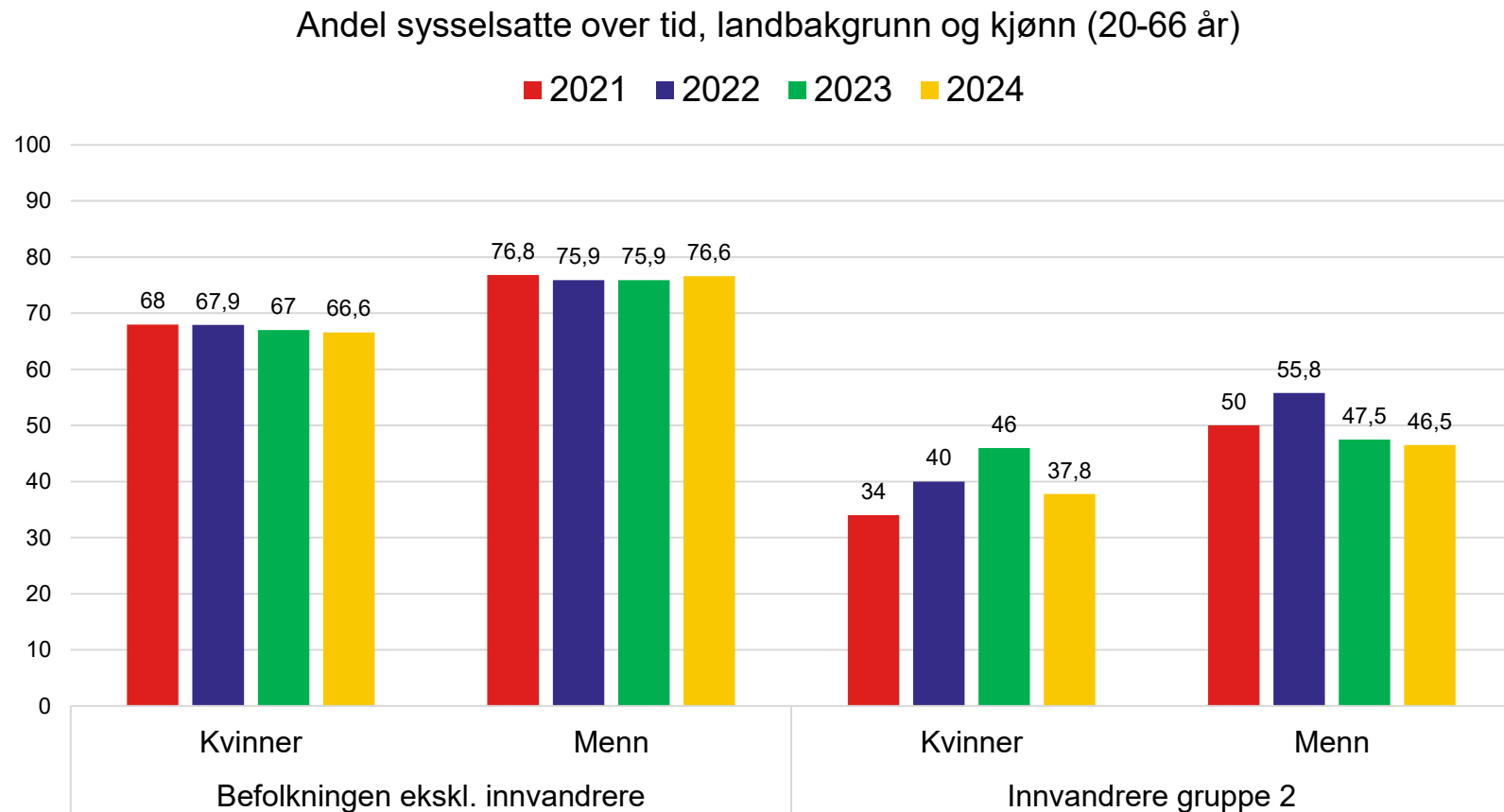

Rapport deltid kvinner

Sysseisseting etter landbakgrunn

- Blant innvandrere – og særlig innvandrere fra Gruppe 2-land – er det en betydelig lavere sysselsetting enn befolkningen for øvrig.
- Tallene understreker viktigheten av en målrettet satsing på kvalifisering og inkludering av innvandrere fra Gruppe 2-land til arbeidslivet.

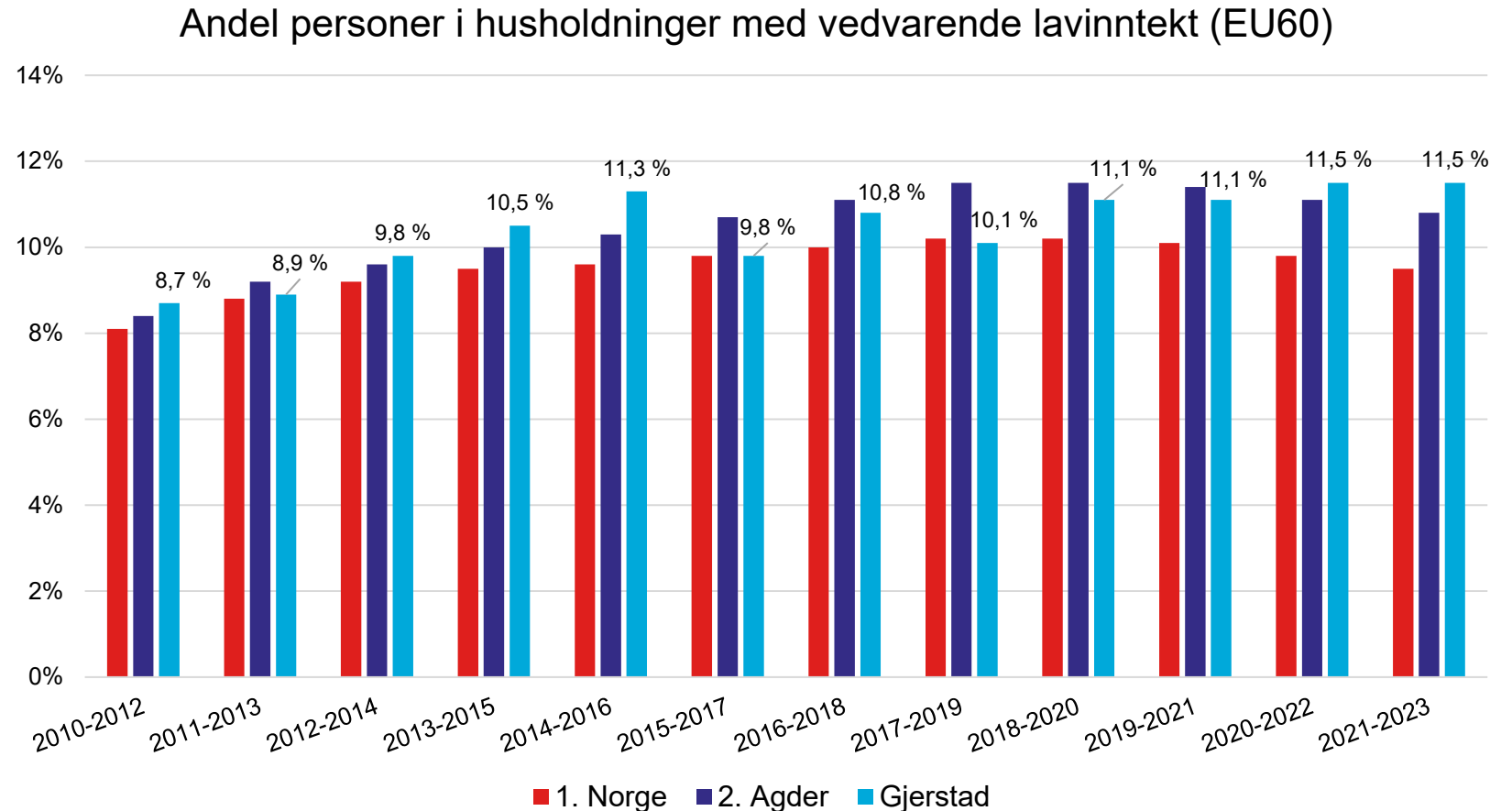
[Rapport sysselsetting](#)

Vedvarende lavinntekt

- Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse, og forskning har vist at det er en sammenheng mellom inntektsnivå og helsetilstand.
- Lav inntekt øker sannsynligheten for dårlig selvopplevd helse, sykdom og for tidlig død.

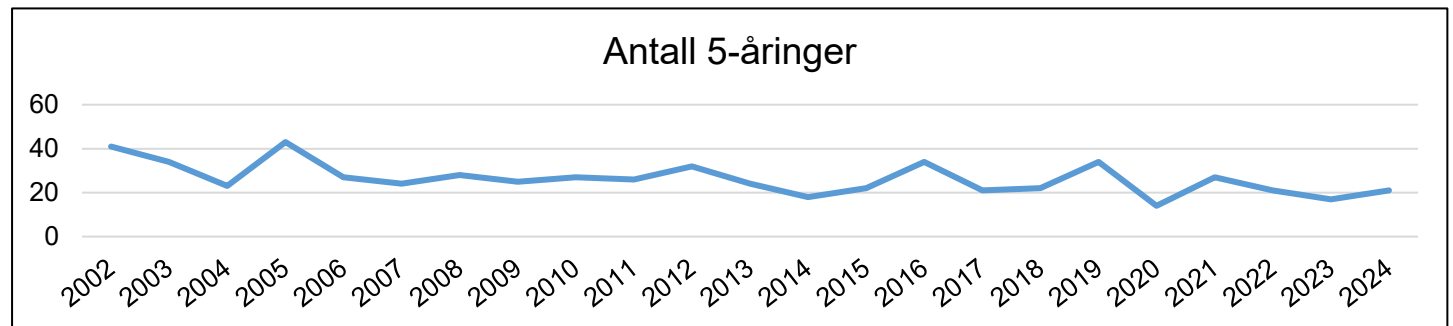
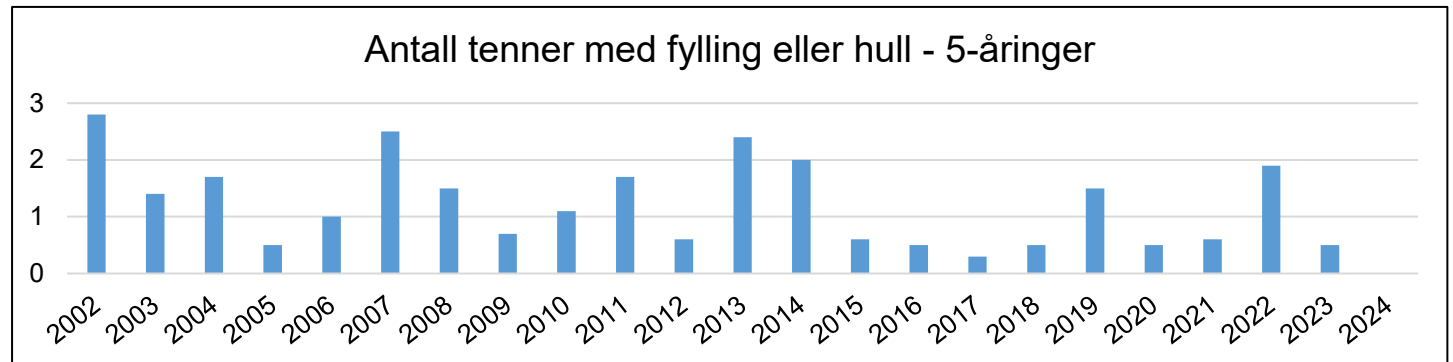
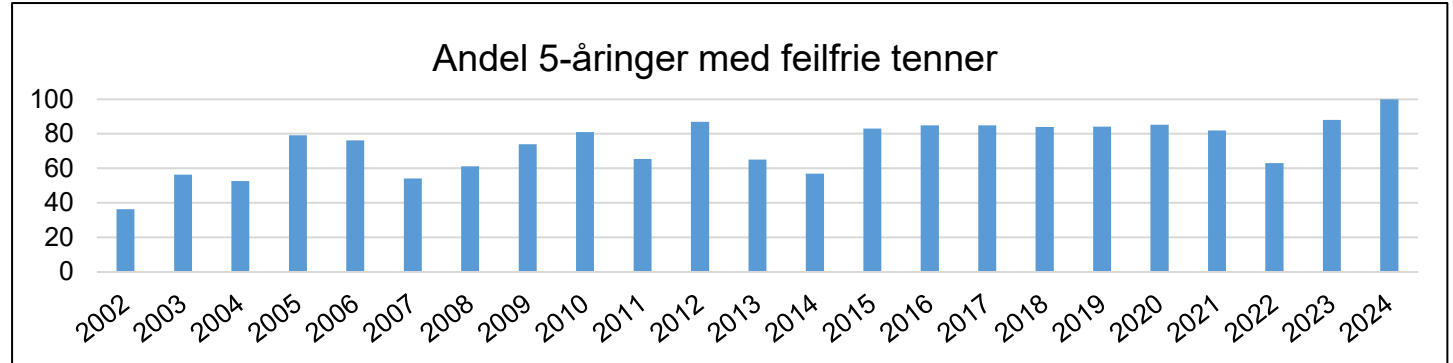
Rapport lavinntekt

Tannhelse

- Den offentlige tannhelsetjenesten overvåker tannhelsen i den unge befolkning gjennom systematiske registreringer av antall nye hull, tannflater med fyllinger og tapte tenner (DMFT).
- Registreringene gir et grovt mål på utviklingen i tannhelsen over flere år, og gir mulighet for å sammenligne tannhelsen mellom kommuner, fylker og gjennomsnitt for landet.

[Rapport tannhelse](#)

Klima- og miljømessig bærekraft

Regionplan Agder 2030 tegner et fremtidsbilde der Agder har redusert klimagassutslipp med minst 55 prosent. Vi er på god vei mot lavutslippssamfunnet, og samarbeider på tvers av sektorer og næringer om en mer effektiv bruk og gjenbruk av alle ressurser.

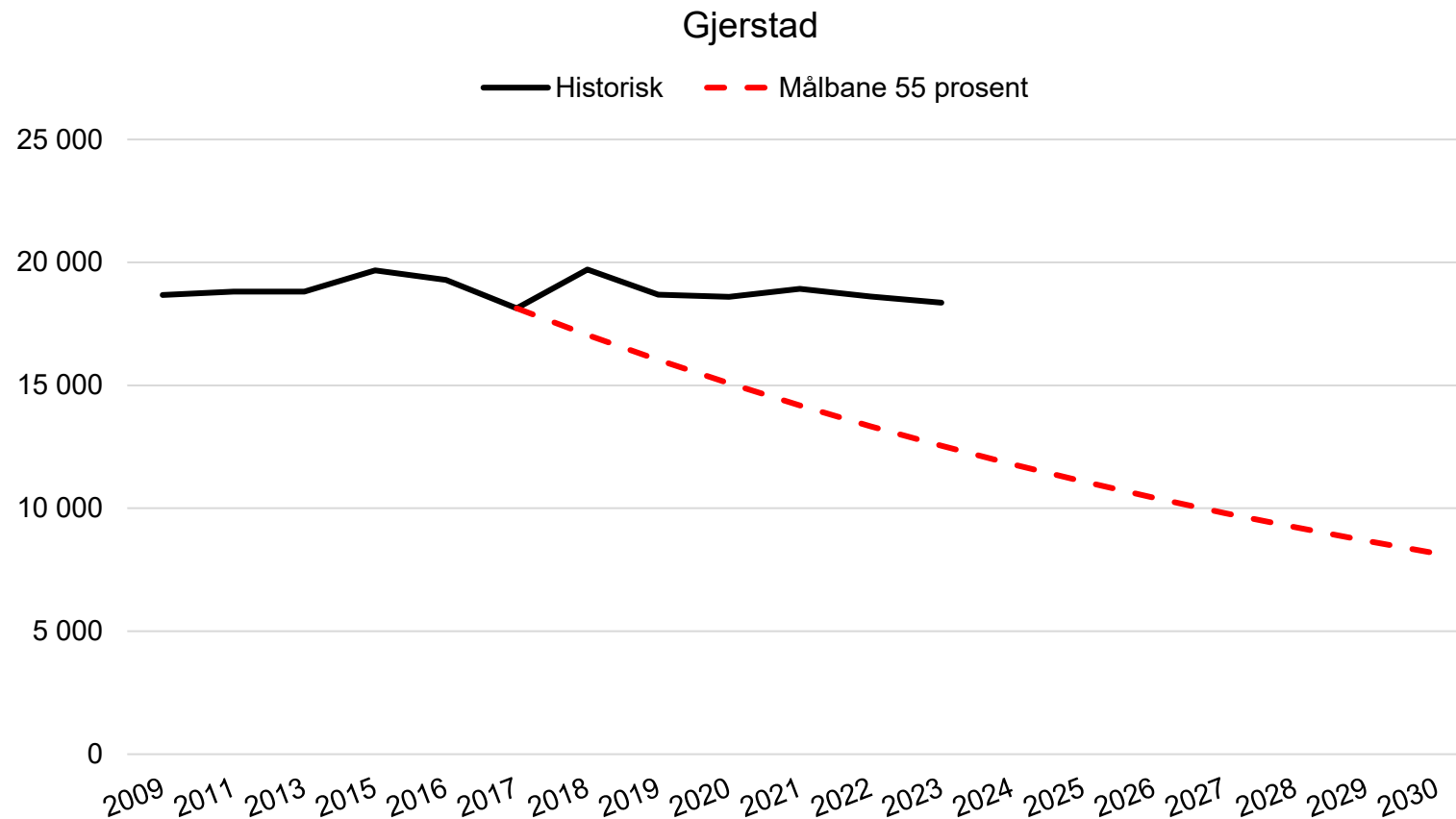
Vi tar grønne reisevalg i hele regionen, og det er lagt til rette for nullutslippsløsninger for personmobilitet og godstransport. Det er enkelt og attraktivt å reise kollektivt, gå og sykle til daglige gjøremål.

Klimagassutslipp

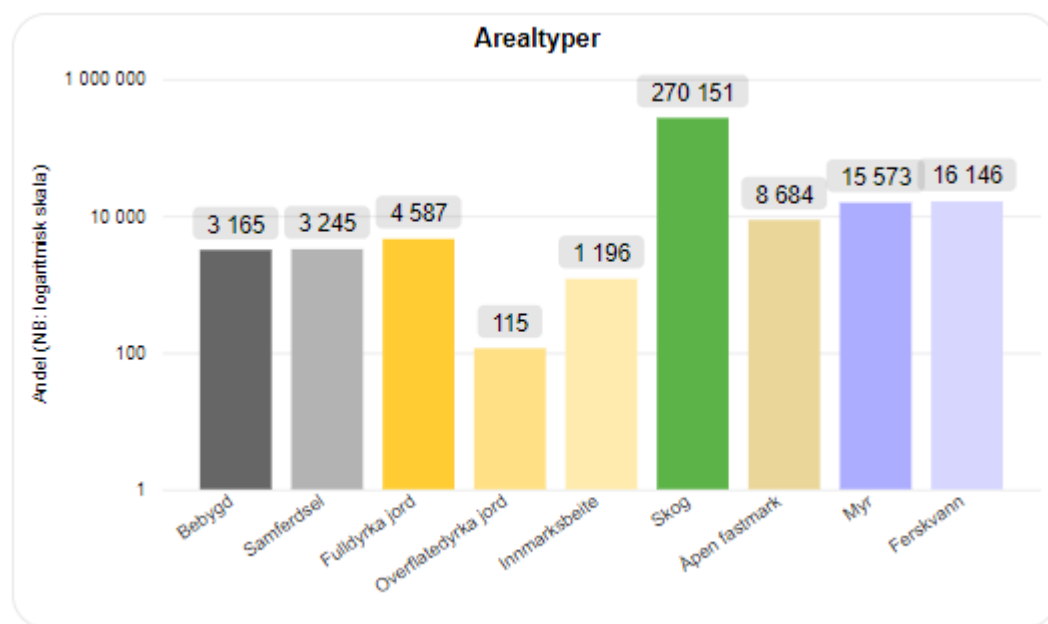
- Regionplan Agder har mål om at årlige utslipp skal reduseres med 55 % i 2030 sammenlignet med 2017.
- Historiske utslipp fram til 2023 ligger langt over målbane som må følges for å redusere utslippene med 55 % i 2030 sammenlignet med utslipp i 2017.

Rapport klimagassutslipp

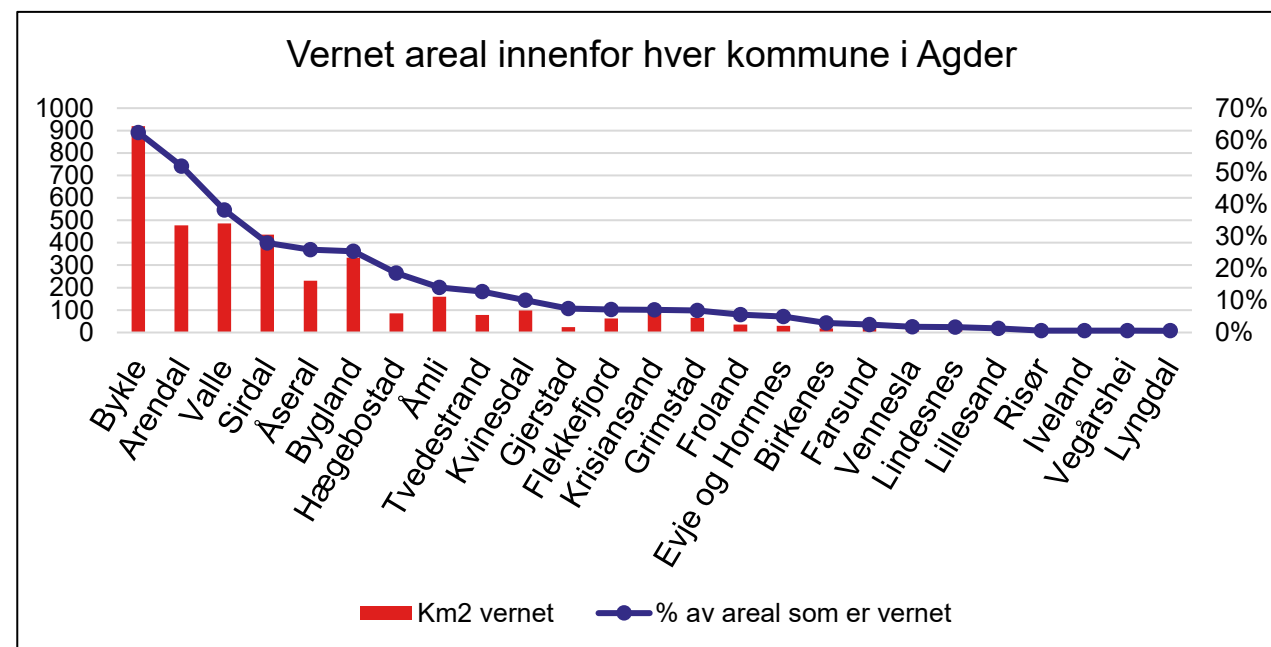
Arealressurser

Per 2022 er 84 % av Gjerstad dekket av skog, 5 % ferskvann, 5 % myr, mens fulldyrka jord utgjør 1,4 %. Bebygd areal og samferdsel utgjør til sammen 2,0 %.

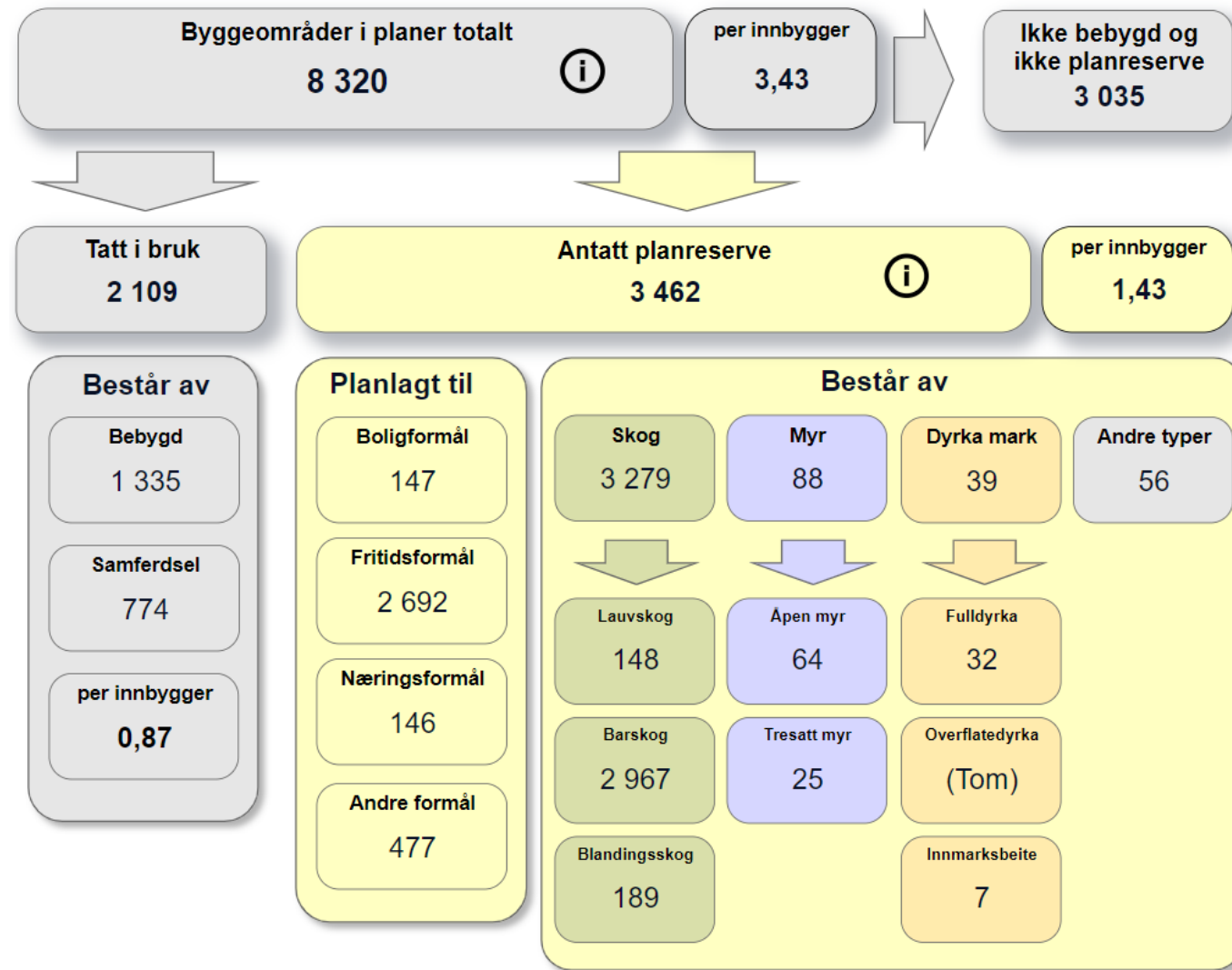
Ca. 8 % av arealet i Gjerstad er vernet etter naturmangfoldloven.

Samlet for Agder er 16,3 % av arealet vernet.

Planlagt arealbruk

- Regionalt arealregnskap er utarbeida ved å sammenstille kommuneplanen sin arealdel, digitale reguleringsplaner, arealressursdata (AR5 og AR50) og SSB sitt datasett for arealbruk.
- Regionalt arealregnskap viser at Gjerstad har satt av store areal, og da særlig til fritidsbebyggelse.
- Samla er det satt av byggeområde i natur tilsvarende 1,4 dekar per innbygger.
- Gjeldende planer åpner for utbygging av meir enn 3 000 dekar skog og nesten 100 dekar myr.

Fritidsbebyggelse og eiere

- Det er ca. 350 bruksenheter til fritid i Gjerstad, og ca. 530 eiere (alle eierandeler inkludert).
- Gjerstad er største «hytteeierkommune».
- Figur gir en oversikt på antall hytteeiere fordelt på kommuner.

